

Ny undersøgelse: Unge vil iscenesætte sig selv i døden

Ældre mennesker har ikke nogen drøm om, at der skal gøres en masse stads ud af dem, når først de er døde. Omvendt har de unge det. De vil gerne sikre sig et eftermæle med et gravsted, hvor deres livshistorier bliver fortalt via en QR-kode. Mere end hver femte unge synes, at personlige QR-koder på gravsteder er en god idé. Det viser en ny undersøgelse foretaget af A&B Analyse for Stenhuggerlauget Danmark i Dansk Byggeri.

Det er ikke helt hen i skoven, at unge i dag har brug for at iscenesætte sig selv. Det behov følger dem helt frem til efter døden. For faktisk vil næsten hver femte (16,9 procent) unge i alderen 18-34 år bisættes ved et specifikt træ i en skov eller sprede deres aske udover havet eller lignede. Dermed er de unge den aldersgruppe, hvor flest foretrækker en alternativ afslutning på deres sidste rejse. Det er resultaterne af en undersøgelse, som A&B Analyse har foretaget for Stenhuggerlauget Danmark i Dansk Byggeri.

De unge er også den aldersgruppe, hvor flest vil have en personlig begravelse på et kendt gravsted. Knap en fjerdedel (22,2 procent) vil nemlig slutte deres sidste rejse på et kendt gravsted. Årsagen er bl.a., at de vil have et sted, hvor de kan mindes.

– Selviscenesættelse fylder meget i de unges liv i dag, og det følger dem helt til den dag, de ikke er her mere. Derfor vil de skabe personlig afslutning på deres sidste rejse med en historie og et tydeligt minde om, hvem de var. Derimod vælger de ældre ofte de ukendtes grav eller overlader beslutningen til de efterladte, fordi de ikke vil være til besvær, siger oldermænd i Stenhuggerlauget Danmark i Dansk Byggeri, Ole Grage.

En digital afsked

Mere end hver femte unge (21,3 procent) synes, at et gravsted med en personlig QR-kode, der kan scannes og fortælle deres livshistorie, er en god idé. Sammenlagt med de unge, som synes, at QR-koder er en overvejende god ide, er det næsten hver sjette ung.

– Personligheden betyder meget for de unge, og de har behov for at vise den frem til omverdenen. Det kan de med en QR-kode, som med digitale billeder, videoer og tekst skaber en personlige fortælling om den afdøde. Vi har endnu ikke de store erfaringer med QR-koder, men jeg oplever, at det er noget, som de unge tager med sig. Mere end en fjerdedel (27,4 procent) af de unge mener, at muligheden for at få en QR-kode på et gravsted kan ændre deres holdning til, hvor og hvordan de vil slutte deres sidste rejse. Det vidner, om en stor interesse for at skabe en personlig afsked med livet, siger Ole Grage, der forudser en øget brug af QR-koder om 20 år.

De unge skal tale mere om døden

Paradoksalt nok har mere end hver anden ung (51,4 procent) ikke talt med deres pårørende om deres ønsker til det sidste hvilested. Det er på trods af, at mange unge allerede har besluttet, hvor den sidste rejse skal ende.

– Det er min oplevelse, at der er mange, der tænker på det, men ikke taler om det. Vi er bange for at røre ved nogle følelser, som gør vores kære kede af det. Det er en form for berøringsangst. Derfor udskyder vi samtalen og tror, at vi gør vores pårørende en tjeneste. Men ofte gør vi det modsatte, fordi vi ikke når det, før det er for sent. Vi skylder vores familie og venner at dele vores ønsker med dem, så de ikke skal bekymre sig om det svære valg, siger bestyrelsesmedlem i Landsforeningen Liv&Død, Ove Gaardboe.

De unge er ikke overraskende den aldersgruppe, hvor færrest har taget snakken om den sidste rejse med deres familie eller venner.

– Det er vigtigt, at selv de unge tager snakken med deres familier og venner. Døden rammer os alle sammen før eller siden. Desværre kan den også ramme på et uforudset tidspunkt. Vi oplever ofte, at efterladte er

frustreret, fordi de står i en sårbar situation og ikke ved, hvordan de skal planlægge deres kæres sidste rejse. De bliver afkrævet nogle hurtige og svære beslutninger kort tid efter, at deres kære er gået bort. Hvis den afdøde på forhånd havde givet udtryk for sine ønsker, kunne det lette presset på de efterladte, siger Ole Grage.

Yderligere oplysninger

Ole Grage, oldemand i Stenhuggerlauget Danmark i Dansk Byggeri, tlf. 40 14 16 00

Ove Gaardboe, bestyrelsesmedlem i Landsforeningen for Liv og Død, tlf. 21 25 92 42

Ann-Katrine Lloyd Westphall, kommunikationsmedarbejder i Dansk Byggeri, tlf. 51 85 64 73

Se mere

De anvendte resultater findes i vedlagte undersøgelse af A&B Analyse på side 8-9, 14-15, 28-29, 30-31.